

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool 't Schoolke Oud-Waterschei te GENK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	14811
Instelling	Vrije Basisschool 't Schoolke Oud-Waterschei
Directeur	Rudi CLAES
Adres	Oude Driesstraat 8 - 3600 GENK
Telefoon	089-38.12.87
Fax	089-46.23.87
E-mail	info@bsow.be
Website	http://www.bsow.be
Bestuur van de instelling	Parochiale Basisschool Oud Waterschei
Adres	Oude Driesstraat 8 - 3600 GENK
Scholengemeenschap	SGKBG De Speling
Adres	Mosselerlaan 110 - 3600 GENK
CLB	Vrij CLB Regio Genk
Adres	Zevenbonderstraat 80 - 3600 GENK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-01-2014, 08-01-2014, 09-01-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	09-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	22-01-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Ludo Coenen
Teamleden	Paul Lemmens
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Onderwijsorganisatie	17
4.2 Leerbegeleiding	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

't Schoolke is de vrije basisschool van Oud-Waterschei, een wijk in het noorden van Genk met zes basisscholen in de omgeving. Daarom wil de school zich onderscheiden met een sterke, eigen kijk op onderwijs. Dit blijkt aan te slaan want het leerlingenaantal blijft ongeveer gelijk. Al die inspanningen zorgen er bovendien voor dat 't Schoolke opnieuw de buurtschool is. De verklaring daarvoor schuilt volgens de school in onder meer de manier waarop ze de kleuters en kinderen begeleidt en de wijze waarop ze haar onderwijs organiseert. En dat doet ze goed. Dat bleek tijdens de doorlichting van de onderwijsinspectie. Zij voerde drie onderzoeken: een naar de erkenningsvoorwaarden, een naar hoe de school kwaliteit nastreeft en een naar het algemeen beleid.

Om na te gaan of de school verdere erkenning verdient, onderzocht de inspectie of de kleuterafdeling voor de leergebieden wiskundige initiatie en Nederlands de ontwikkelingsdoelen voldoende nastreeft, en of de lagere afdeling voor wiskunde en Nederlands bij zo veel mogelijk leerlingen de eindtermen in voldoende mate bereikt. De ontwikkelingsdoelen en de eindtermen zijn immers de doelen die de overheid vooropstelt en waaraan de school werkt via een leerplan.

Die sterke, eigen kijk op onderwijs blijkt uit hoe de school zowel wiskundige initiatie en wiskunde, als Nederlands aanpakt. Voor wiskundige initiatie en wiskunde vinden de leerkrachten verschillende principes heel belangrijk. Zo houden ze er zich aan om leerinhouden te verpakken in situaties, in verhalen die voor de kleuters en leerlingen echt en uitdagend zijn.

In de kleuterafdeling is dit meer vanzelfsprekend omdat de leerkrachten thema's uitwerken die voor de kleuters echt zijn en dus heel herkenbaar. Voor elk thema vertrekken ze doorgaans vanuit activiteiten met leerinhouden van verschillende leergebieden. Door zo te werken verloopt de kennismaking met de wereld van letters en woorden, van lezen en schrijven, van meten, tellen en getallen voor de kleuters als vanzelfsprekend. De kleuteronderwijzeressen hebbende voorbij jaren hun manier van onderwijs geven veranderd. Door die andere stijl en ook door andere activiteiten willen ze de mondelinge taalvaardigheid van de kleuters verbeteren, en dat doen ze op een goede manier. Wel is het nodig om afspraken te maken over welke begrippen en werkwoorden de kleuters – maar ook de leerlingen van de lagere afdeling – best moeten kennen om bijvoorbeeld de rekentaal of de schooltaal goed te kunnen begrijpen en gebruiken. Ten slotte is het ook een vereiste dat de kleuteronderwijzeressen hun activiteiten gerichter plannen vanuit de doelen die het leerplan oplegt, en dat ze bewaken dat ze voor alle doelen geregeld een activiteit voorzien. Ook in de lagere school leeft die eigen kijk op wiskunde. De leerkrachten gebruiken vooral voor getallenkennis en bewerkingen een andere aanpak dan het leerboek, maar ze doen dat degelijk en consequent, terwijl ze het leerboek toch goed weten te gebruiken. Ook het nagaan van hoe de leerlingen vooruitgaan, gebeurt degelijk. Ook voor Nederlands. Wel wenkt voor Nederlands dezelfde uitdaging als in de kleuterafdeling. Het verwerven van de nodige taalvaardigheid bij de leerlingen moet de klemtoon krijgen, niet alleen in de lessen Nederlands. Daarom vindt de school dat de onderwijsstijl van de leerkrachten moet veranderen. Bovendien moeten ze leren om werkvormen te gebruiken die kinderen uitdagen tot uitleggen, verwoorden, spreken. Een werkpunt vormen de wandplaten die leerkrachten gebruiken als geheugensteuntje voor de leerlingen. Daar zijn afspraken nodig om te vermijden dat er zoals nu, heel wat verschillen zijn tussen de klassen.

Om na te gaan hoe kwaliteitsvol het onderwijs verloopt, onderzocht de inspectie hoe de school de leerlingen ondersteunt en begeleidt om de leerdoelen na te streven of te bereiken, en hoe de school haar onderwijs daarvoor organiseert. Dat gebeurt doelgericht en doeltreffend. In de leerbegeleiding krijgt de groepsleraar de centrale rol om de kleuters en de kinderen onderwijs te geven dat inspeelt op hun eigen noden. Cruciaal daarvoor is het beeld dat de leerkracht zich vormt. In de kleuterafdeling bestrijkt dat beeld de totale persoonlijkheid van de kleuter. In de lagere afdeling blijft dit beeld in hoofdzaak beperkt tot resultaten van toetsen voor delen van Nederlands en wiskunde. De school vindt die belangrijk om de kinderen van de lagere afdeling herin te delen in een sterkere en een minder sterke groep voor wiskunde en voor spelling. Dat levert goede resultaten op, stellen de leerkrachten. Een sterk punt binnen de leerbegeleiding is dat de school ernaar streeft om ouders zo vroeg en zo veel mogelijk te betrekken als er zorgen zijn met hun kind.

Ten slotte bekeek de inspectie het algemeen beleid. Wat meteen treft is de degelijke schoolleiding. Samen met de directeur voert één leerkracht als pedagogisch coördinator het beleid op onderwijskundig vlak.

Voor de kleuterafdeling ondersteunt de zorgleerkracht hen. Het is positief dat de school meer en meer bekijkt of ze goed onderwijs geeft zodat ze kan bijsturen als dat nodig is. Voorts valt op dat iedereen gelijk denkt over de rol van de school, de leerkracht en het onderwijs. Die zelfde kijk zorgt ervoor dat de werking vrij gelijkgericht verloopt. Iedereen werkt ook hard en met een hart voor de kinderen.

Kortom, de school is momenteel gewapend om in de komende jaren te blijven investeren in kwaliteitsvol onderwijs. Daarom besluit de inspectie deze doorlichting met een gunstig advies voor beide leergebieden in zowel de kleuter- als de lagere afdeling.

De inspectie voerde ook een onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Uit de voorgelegde documenten en de controle ter plaatse blijkt dat de school voldoet aan de regelgeving. Uit het onderzoek naar de aanvullende wettelijke bepalingen blijkt dat de school tevens voldoet aan deze regelgeving.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wiskundige initiatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling slaagt erin om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na te streven. Dit blijkt vooral en zowel uit het kwaliteitsvolle aanbod dat de verschillende domeinen bestrijkt en dat een grotere taalvaardigheid van kleuters beoogt, als uit relevante resultaten die de kleuters behalen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Vanuit een levensecht uitgewerkt aanbod voor alle leerdomeinen en bevestigd door betrouwbare resultaten, beantwoordt de school aan haar inspanningsverplichting voor dit leergebied.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzeressen gebruiken bij de planning van het aanbod een koepeligen instrument, gebaseerd op de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerplannen. Het team voert een daarop afgestemd digitaal planningsprogramma in. De afspraak is dat de leerkrachten dit schooljaar voor enkele andere leergebieden niet langer alleen ontwikkelingsaspecten, maar ook leerplandoelen selecteren en noteren bij activiteiten. Voor onder meer de leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie is de afspraak dat zij verwijzen naar ontwikkelingsaspecten.

Enkele onderwijsleerpakketten zijn samen met begrippenlijsten richtinggevend voor het stofferen van de activiteiten voor Nederlands en wiskundige initiatie. Voorts putten de leerkrachten inspiratie uit divers bronnenmateriaal. Het team vertrouwt op de onderwijsleerpakketten, de (semi-)gestandaardiseerde toetsen en lijsten van wiskundige begrippen om de volledigheid van het programma te verzekeren. Dit aanbod bewaken op basis van de geselecteerde doelen gebeurt nog niet.

De school opteert voor een geïntegreerd aanbod van leerinhouden verpakt in thema's. In de feiten is het echter in eerste instantie de keuze van de activiteiten die bepalend is voor de leerinhouden. De verwijzing naar ontwikkelingsaspecten gebeurt dan ook vooral vanuit verantwoordingsperspectief.

De planning verloopt op drie niveaus, maar ze is niet altijd even transparant omdat de afspraken enige opvolging en opfrissing nodig hebben. Bij de meeste leerkrachten is het jaarplan een overzicht van de geplande thema's gekoppeld aan activiteiten uit de onderwijsleerpakketten en het andere bronnenmateriaal. Daarin tekent zich een zekere continuïteit in de opbouw van leerinhouden af. De themaplanning geeft een beeld van de verschillende activiteiten, telkens gelinkt aan een van de vier ervaringssituaties die de klaswerking aansturen, en aan na te streven dominante ontwikkelingsaspecten. Vooral deze themaplanning moet leerkrachten toelaten het evenwicht tussen de

ontwikkelingsdomeinen, de leergebieden en de leerdomeinen te bewaken. Zij werken de themapanning voorts uit in een week- of activiteitenrooster en ten slotte registreren de meeste leerkrachten de activiteiten met de passende, dominante ontwikkelingsaspecten en soms ook leerplandoelen in een dagplanning.

Vanuit verantwoordingsperspectief zijn voor heel wat terugkeeractiviteiten en voor de meeste hoeken telkens een fiche voorhanden met onder meer een vaste lijst van passende ontwikkelingsaspecten. Deze documenten zijn nauwelijks een instrument voor het richten van de praktijk omdat het daartoe mangelt aan een continue opbouw doorheen het jaar en omdat de fiche niet inspeelt op de thematische verrijking. De fiches melden doorgaans wel de graduele uitwerking over de verschillende leeftijdsgroepen heen.

Verwijzend naar het veeleer taalzwakke karakter van de schoolpopulatie zet het team op de klasvloer sterk in op de bevordering van de mondelinge taalvaardigheid van kleuters. Taalschatverwerving verdient dan ook een zwaar accent, maar ze is door het gebrek aan afspraken over streefwoordenschat en schooltaal afhankelijk van de professionaliteit en de perceptie van de leerkracht. Een breed didactisch repertoire van onder meer meespelen, herhaald vertellen en het werken met ook gedigitaliseerde prentenboeken, tot voorlezen, taalspelletjes en verschillende gespreksvormen draagt daartoe bij. Het laat de kleuters toe te leren luisteren, begrijpen, spreken, antwoorden en uitleggen. Voorts hebben de kleuteronderwijzeressen voldoende gerichte aandacht voor de ontluikende en beginnende geletterdheid van de kleuters. Aangepaste prenten en prentenboeken, de lees- of boekenhoek, en vooral de daarop gerichte activiteiten en interventies moeten kleuters gevoelig maken voor boeken, voor 'lezen'. Een specifiek onderwijsleerpakket richt sinds dit schooljaar in de kleutergroepen van de vier- en vijfjarigen een continu parcours voor het voorbereidend schrijven. Met deze aanpak wil het team tegemoetkomen aan uitval die zich de laatste jaren manifesteerde bij het bewerken van schrijfvoorwaarden en -vaardigheden.

Voor de wiskundige initiatie werken de leraren vanuit een specifieke visie die de leerkrachten ook verwoorden en die focust op rekentaal en rekenbegrippen, op de een-een-relatie, op het conserveren en seriëren als prenumerieke vaardigheden en inzichten.

Om de rekentaal bij kleuters optimaal te ontwikkelen, hanteren de leerkrachten gradueel opgebouwde begrippenlijsten voor meten, hoeveelheden, rekenhandelingen en ruimte. Het team investeerde ook in het visualiseren van rekentaal.

Voorts creëren leerkrachten uitdagende contexten en voorzien ze divers materiaal opdat kleuters speels ervaringen kunnen opdoen om de beoogde prenumerieke vaardigheden en inzichten te verwerven. Verscheidene, maar ook verschillende activiteiten bieden kleuters de gelegenheid te experimenteren met maat, vorm, gewicht en hoeveelheid. Een aantal hoeken en desgevallend de thematische verrijking ervan, speelt daar op in.

De thematische benadering van de leerinhouden zorgt ervoor dat het aanbod voor de kleuters levensecht is. Uitzonderlijk organiseren de leerkrachten domeinspecifieke activiteiten, maar doorgaans bewerkt de geïntegreerde aanpak via thema's een grote horizontale samenhang.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzeressen beschikken over voldoende didactisch materiaal en over de nodige leermiddelen om de leerplandoelen te kunnen nastreven. Voorts wenden ze hedendaags bronnenmateriaal aan om de thema's in te kleuren. Verscheidene leerkrachten refereren ook aan syllabi van gevolgde nascholingen. De school biedt kleuters de gelegenheid om op computer of tablet 'te leren'. In enkele klassen zijn de hoeken thematisch verrijkt, wat de belevingswaarde voor en de intrinsieke motivatie van kleuters verhoogt. In alle klassen bieden sommige hoeken kansen tot specifieke competentieontwikkeling.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie verloopt evenwichtig voor de verschillende domeinen van Nederlands en wiskundige initiatie, maar ze expliciet afstemmen op de leerplandoelen is nog geen gewoonte. Anderzijds sturen de kleuteronderwijzeressen in overleg met de zorgleerkracht zo nodig hun aanbod of aanpak wel bij op basis van de analyse en interpretatie van de resultaten. Vooral occasionele en gerichte observaties zijn daarvoor samen met de regelmatige screening van de wiskundige en talige competenties de instrumenten. Deze screenings zijn geïntegreerd in het kindvolgsysteem.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming

De overgangsgesprekken, de observatiegegevens en ook de resultaten van enkele (semi-)gestandaardiseerde toetsen die peilen naar taal- en rekenvaardigheden, alsook de screening van de competenties zorgen ervoor dat de leerkracht een vrij breed beeld heeft van de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kleuters en van de reken- en taalontwikkeling in het bijzonder.

Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

De optimalisering van het (taal)didactisch handelen van de kleuteronderwijzeressen is sinds enkele jaren een constante via vorming en interne coaching. Het traject dat de school hierin gaat, kadert binnen het taalbeleidsplan van het stadsbestuur van Genk en van de scholengemeenschap.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere school slaagt erin om de eindtermen voor Nederlands te bereiken bij zo veel mogelijk leerlingen. Zowel het aanbod van leerinhouden voor de verschillende domeinen als de opbrengsten wijzen daar op. De school bewandelt overigens een doordacht traject dat op middellange termijn uitmondt in taalvaardigheidsonderwijs.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Een almaar groter gedeelte van de schoolpopulatie is taalzwak en of heeft een andere thuistaal. Om daaraan tegemoet te komen stelde de school vrij recent haar visie op het leergebied Nederlands bij. Het ideaal dat ze nu ambieert, verschuift van veeleer cognitieve naar meer communicatieve uitgangspunten teneinde kinderen taalvaardiger te maken. Zo spoort deze visie bovendien met de leerplanvisie en de kerngedachten bij de eindtermen.

Resultaten van zelfgemaakte, methodegebonden en genormeerde toetsen en van de koepelgebonden eindtoets tonen aan dat zo veel mogelijk leerlingen de eindtermen bereiken.

Voor de planning en de 'verpakking' van de leerinhouden gebruiken de groepsleraren in principe een uniform onderwijsleerpakket, uitgezonderd voor het eerste leerjaar waar de leerkrachten een specifiek pakket hanteren dat vooral gericht is op aanvankelijk lezen en schrijven.

Bij de invoering toetste het team het onderwijsleerpakket aan het leerplan. Dit leidde tot afgesproken, kleine bijsturingen die de volledigheid, de continuïteit en de gradatie van leerinhouden bevorderen. De leerkrachten volgen het pakket dan

ook vrij strikt. Daartoe verwijzen de leerkrachten in hun dagplanning naar de handleiding en of vermelden bij elke activiteit een aantal lesdoelen, hetgeen de doelgerichtheid ten goede komt.

Voor het domein schrijven volgt de school een aparte spellingleergang die aansluit bij het onderwijsleerpakket. Voor het luik creatief schrijven werkte het team enkele jaren geleden een leerlijn uit die dekkend is voor de betreffende leerplandoelen, reden waarom leerkrachten voor dit luik mogen afwijken van wat het onderwijsleerpakket aanreikt.

Een doelgerichte benadering van de domeinen spreken en luisteren blijft heel beperkt. De meeste leerkrachten percipiëren 'spreken' immers als iets wat leerlingen de hele dag kunnen doen. Voor het domein luisteren zijn de luistertoetsen doorgaans de enige gerichte luisteractiviteiten.

Om kinderen tot lezen te brengen investeren de leerkrachten op diverse wijzen in hun leesbeleving en leescompetentie. Er gelden daarover weinig richtlijnen of afspraken. Via een boeken- of leeshoek en het maandelijks bezoek van en aan de bibliotheek-truck en ook daarop afgestemde leesactiviteiten brengen de groepsleraren kinderen in contact met boeken. De wijze waarop en de mate waarin kinderen uitdagingen tot lezen vinden, is verscheiden en leerkrachtafhankelijk. Uit de planningsdocumenten blijkt voorts dat de leerkrachten gericht werken aan technisch en verschillende vormen van begrijpend lezen.

De professionaliteit van de individuele leerkrachten is het uitgangspunt om werk te maken van taalschatverruiming en vooral van schooltaal. Omdat er geen afspraken en geen doorgaande lijn voor streefwoordenschat is, verloopt dit in grote verscheidenheid, wat nefast is voor het kunnen begrijpen van onder meer opdrachten. In haar talenbeleid streeft de school een positief engagement na voor het gebruik van algemeen Nederlands.

Bijgewoonde observaties tonen aan dat de onderwijspraktijk divers is. Sommige leerkrachten houden het initiatief in handen, andere voorzien activerende werkvormen die het initiatief meer aan de leerlingen laten en interactie bevorderen. Om de bijgestelde schoolvisie op dit leergebied in praktijk te brengen, maakt de school echter werk van een langetermijntraject om de vooralsnog cognitieve onderwijsaanpak om te buigen naar een meer communicatieve benadering, wat ook het enigszins verstoorde evenwicht tussen de domeinen moet herstellen.

Om de mondelinge taalvaardigheid van leerlingen te bevorderen lopen er professionaliseringsinitiatieven met vorming en coaching om zo het (taal)didactische repertoire van de leerkrachten in de eerste graad te heroriënteren, te verruimen en te verdiepen. De betrokken leerkrachten zijn enthousiast over hun eerste stappen. In de komende twee schooljaren volgen de leraren van respectievelijk de tweede en de derde graad.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen om kwaliteitsvol onderwijs voor het leergebied Nederlands na te streven. In elke klas is er ook een collectie van informatieve en leesboeken voorhanden. Sommige woordenboeken zijn niet meer geschikt voor gebruik omwille van de verouderde spelling.

De school rust alle klaslokalen gefaseerd uit met een digitaal bord. Tijdens de bijgewoonde lessen wendden de leerkrachten dit bord functioneel aan, ook gebruikmakend van interactieve webtoepassingen en van audiovisueel materiaal om leerinhouden te verlevendigen.

Het ontbreekt op schoolniveau aan afspraken over de permanente visuele

ondersteuning van leerinhouden en leerprocessen aan de klaswanden. Dit mondt uit in een grote verscheidenheid. Soms blijven schema's die kinderen kunnen ondersteunen, afwezig in het klasbeeld, of zijn wandplaten niet functioneel omwille van onder meer de plaatsing, het formaat of zelfs de relevantie. Sommige leerkrachten brengen ook illustraties aan als decoratie, maar zonder meerwaarde.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De groepsleraren evalueren de leerlingen voor alle domeinen. Dat gebeurt via het leerlingenwerk en aan de hand van methodegebonden en zelfgemaakte toetsen, soms ook vanuit observaties. Er gelden hierover weinig afspraken zodat de mate waarin leerkrachten toetsen, verschilt. Daarnaast hanteert het team gestandaardiseerde toetsen die technisch-cognitieve aspecten in kaart brengen. De evaluatie van de domeinen spreken, luisteren en van het luik creatief schrijven verloopt minder doelgericht en is daardoor leerkrachtafhankelijk. Voorts nemen de vierde- en zesdeklassers deel aan een koepelgebonden eindtoets voor Nederlands. De analyse en interpretatie van de resultaten geeft soms aanleiding tot bijsturingen. De school screent ten slotte ook de schoolse taalvaardigheid van leerlingen die in het eerste leerjaar starten.

De evaluatiegegevens van de gestandaardiseerde en methodegebonden toetsen maken deel uit van het leerlingvolgsysteem.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De beeldvorming is vooral uitgebouwd voor de technisch-cognitieve component. Ze is veel minder eenduidig voor spreken, luisteren en creatief schrijven. Het is een jarenlange traditie dat de school de heterogeen samengestelde parallelklassen voor spelling op basis van de genormeerde spellingtest hergroepeert in twee niveaugroepen. Voor leerkrachten is deze overigens vlot lopende structuur zo evident, dat ze die niet aftoetsen aan de evoluerende schoolvisie voor het leergebied Nederlands of ze bijvoorbeeld op basis van de minder taalvaardig wordende schoolpopulatie niet in vraag stellen. Dat de school spelling belangrijk vindt, blijkt uit de hergroepering van de parallelklassen voor spellingonderricht in twee niveaugroepen. In de leerbegeleiding is ook voor de technische leesvaardigheid structurele aandacht, onder meer door het niveaulezen. Een aantal kinderen met leerproblematieken binnen de technisch gerichte competenties genieten van ondersteunende maatregelen.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

Vanuit de schoolvisie om te willen inzetten op de totale ontwikkeling van elk kind en daarom ook voor andere leergebieden de nodige onderwijstijd te reserveren, ruimen de leerkrachten weliswaar voldoende, maar krappe onderwijstijd in voor Nederlands, krap omwille van enerzijds de twee tot tweeënhalve lestijden die de spellingleergang vereist, anderzijds veeleer taalzwakke leerlingenpopulatie van wie in eerste instantie de mondelinge taalvaardigheid de zorg is.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere school slaagt erin om vanuit een specifieke visie op wiskundeonderwijs de eindtermen voor dit leergebied te bereiken bij zo veel mogelijk leerlingen. Naast het dekkende aanbod van leerinhouden verzekeren het evenwichtige aanbod van de leerdomeinen en de voorgelegde, valide en betrouwbare leerlingresultaten deze beoordeling.

Curriculum	Vanuit een sterk doorleefde visie op het leergebied wiskunde die focust op
Onderwijsaanbod	inzicht en handelen, en die voor de leerplandomeinen getallenkennis en
<i>Referentiekader</i>	bewerkingen is gevat in een leerlijn voor het eerste, tweede en derde leerjaar,
<i>Planning</i>	realiseren de groepsleraren het leerplan.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	Valide en betrouwbare onderwijsopbrengsten wijzen uit dat zo veel mogelijk
<i>Actief leren</i>	leerlingen de eindtermen voor dit leergebied bereiken. De leerkrachten baseren
	zich behalve op de resultaten van zelfgemaakte en methodegebonden toetsen,
	ook op een genormeerde en de koepelgebonden eindtoets.

De leerkrachten hanteren al vele jaren een uniform onderwijsleerpakket dat ze destijds toetsten aan het leerplan en bijstuurden. Ze hebben dit pakket in overeenstemming met de schoolvisie, vooral in de onderbouw grondig herwerkt en dan vooral voor getallenkennis en bewerkingen, met de leerlijn als rode draad. De pedagogisch coördinator bewaakt de visiegerichte benadering.

Het aangepaste onderwijsleerpakket richt de planning van de leerinhouden en stoffeert de activiteiten. De leerkrachten volgen het pakket consequent, hetgeen niet alleen de continuïteit en de gradatie van de leerinhouden verzekert, maar ook het evenwicht tussen de leerdomeinen verankert.

Vooraf voor de leerplandomeinen getallenkennis en bewerkingen, maar ook voor meten en meetkunde zetten de leerkrachten in op een didactiek gebaseerd op realistische contexten, het verwoorden van handelingen en denkstappen om tot inzicht te komen, op intensief automatiseren en het hanteren van algoritmen. Dit alles via de methodiek die voortspuit uit de schooleigen wiskundevisie.

Daarbij is er ook de nodige aandacht voor de domeinoverschrijdende leerplandoelen voor het hanteren van strategieën, het verwerven van probleemoplossende vaardigheden en attitudes. Refererend aan de resultaten van heel wat leerlingen van wie de meeste beperkt taalvaardig zijn voor Nederlands, wat dan weegt op het begrijpen van talige wiskundetaken, vergen begripsvorming en wiskundetaal meer en gerichtere aandacht. Het ontbreekt alvast aan afspraken om hierin voor de lagere afdeling lijn in te brengen en er permanente, bewuste aandacht voor te hebben.

Het team heeft afspraken over referentiematen. Vermits ze ontbreken in het klasbeeld, zijn ze nauwelijks functioneel en geen instrument om het maatbesef van leerlingen te laten groeien.

Om de overgang tussen de laatste kleuterklas en het eerste leerjaar te laten vlotten, gelden enkele afspraken over onder meer het gebruik van dezelfde getalbeelden.

Er zijn nauwelijks intentionele linkjes met andere leergebieden.

Een van de uitgangspunten van de school is dat het wiskundeonderwijs aansluit bij de leef- en de belevingswereld van de kinderen. Rekenverhalen, realistische contexten, doe-activiteiten, spelvormen en tal van specifieke sites bieden daar mogelijkheden voor. Heel wat leerkrachten zijn daarin mee. Toch gebeurt dit niet consequent, wat ook geldt voor het diverse gebruik van werk- en groeperingsvormen en wat dan weegt op het actief leren van leerlingen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over het nodige didactisch en individueel leerlingenmateriaal om vanuit de schoolvisie kwaliteitsvol wiskundeonderwijs te bieden. Wel ontbreekt in sommige lokalen de analoge en of de digitale klok. In het klasbeeld heerst een grote verscheidenheid in de mate waarin wiskundige referentiekaders, heuristieken en algoritmen aanwezig zijn. Deze wandplaten zijn in voorkomend geval soms verouderd of niet functioneel geplaatst. Er zijn op schoolniveau geen afspraken over wat leerkrachten voor dit leergebied visualiseren in het klasbeeld als ondersteuning voor de leerlingen en eventueel over een doorgaande lijn daarin.

Onderwijsorganisatie

Klasmanagement

De school hergroepeert de gelijkwaardig, heterogeen samengestelde parallelklassen voor wiskunde in twee niveaugroepen. De organisatie verloopt vlot. Ze is al jaren ingeburgerd in de schoolwerking. In de meeste leerjaren gebeurt dat voor alle domeinen. De leerinhouden zijn identiek, maar het verschil schuilt in de wijze waarop en de mate waarin leerkrachten differentiëren, ook binnen de niveaugroep.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De leerkrachten evalueren de wiskundige vorderingen op basis van leerlingenwerk en de resultaten van zelfgemaakte en methodegebonden toetsen. Daarnaast nemen de leerkrachten driemaal per jaar een genormeerde toets voor de verschillende domeinen af, analyseren de resultaten en bespreken ze met de zorgcoördinator. De resultaten bepalen de mate waarin de leerkrachten bijsturen en ze maken deel uit van het leerlingvolgsysteem. Hoewel het aanbod in differentiatiegroepen vorm en inhoud krijgt, is er geen gedifferentieerde evaluatie omdat het basisaanbod gelijkloopt. De vierde- en zesdeklassers nemen ook deel aan een koepelgebonden eindtoets voor wiskunde. Ook deze resultaten zijn voorwerp van analyse en interpretatie, en leiden eventueel tot bijstellingen.

Rapporteringspraktijk

Interne en externe

communicatie

Evenwichtig en volledig

Leerkrachten rapporteren ouders en leerlingen vijfmaal over de vorderingen voor wiskunde, maar dat hoeft niet telkens over alle domeinen te zijn. Ook het aantal toetsen is niet bepaald. Voor elke toets noteren ze behalve een cijfer, het overeenstemmende percentage, het klasgemiddelde en de mediaan, alsook wat werd getoetst. Zo is het voor de ouders duidelijk waarvoor het kind goed of minder goed scoort en hoe het zich positioneert binnen de groep, want ook die informatie vindt de school belangrijk.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De beeldvorming voor wiskunde is vrij breed en bestrijkt alle domeinen. Vooral de resultaten op de genormeerde toets bepalen in welke niveaugroep de leerling wordt ingedeeld om zo goed mogelijk onderwijs op maat te kunnen aanbieden, daarom differentiatie in instructie, begeleiding, materiële ondersteuning, tempo, niveau en hoeveelheid. Uitzonderlijk is ook individuele klasexterne begeleiding mogelijk op basis van een handelingsplan.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Voldoet

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en men leerlingen begeleidt. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met de opmerkingen van personeel.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de preventieadviseur en de externe dienst blijkt dat er geen tekorten werden opgemerkt. De school heeft wel een korte- en langetermijnplanning om de bewoonbaarheid te optimaliseren. Zo starten binnenkort verbeteringswerken aan het sanitair, waarvoor AGIO het dossier zopas goedkeurde.

De vaststellingen in documenten van deskundigen, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsorganisatie

Doelgerichtheid De onderwijsorganisatie blijkt door de jaren heen synchroon met de leerlingenpopulatie, een stabiele structuur te zijn met veel keuzes die geworteld zijn in de vanzelfsprekendheid van de traditie en die daardoor gedragen zijn door het team, dat zich daar goed bij voelt. Toch weet de school op beleidsniveau elke keuze degelijk te motiveren, doorgaans vanuit pedagogische en didactische overwegingen.

Aangezien het schoolbestuur een expliciet onderwijskundig leiderschap essentieel vindt binnen het takenpakket van de directeur, opteert het voor een dubbelfunctie op managementniveau.

In beide onderwijsniveaus is de groepering van kinderen ingegeven vanuit traditie en gewoonte. In de kleuterafdeling werkt de school met leeftijdsgroepen. Omdat noden, zorgen en het streven naar welbevinden specifiek zijn voor instappende peuters, kiest de school voor een permanente instapklas van tweeënhalfjarigen, bij wie ze om dezelfde redenen ook de kinderverzorgster inzet. Een doorschuifstelsel belet een overbelasting van deze peutergroep. In de kleuterafdeling werkt voorts een halftijdse zorgleerkracht die bij uitstek inzet op het school- en leerkrachtniveau.

In de lagere school geldt het leerstofjaarklassensysteem met per leerjaar twee gelijkwaardige groepen. De organisatie van deze twaalf groepen is het uitgangspunt van de lestijdenverdeling. Omdat 'onderwijs op maat' een essentieel uitgangspunt van het schooleigen pedagogisch project is, kiest de school in functie van differentiatie voor homogene vormen van hergroepering en dit voor een kwart tot een derde van de onderwijstijd.

Omwille van het specifieke karakter van het leergebied lichamelijke opvoeding prefereert het schoolbestuur een bijzondere leermeester. In de kleuterafdeling verzorgt ze wekelijks voor elke groep twee lestijden. Dit creëert ruimte voor de decretaal opgelegde klasvrije uren van de kleuteronderwijzeressen. In de lagere afdeling verzorgt deze vakleraar één lestijd in elke groep. De tweede lestijd is voor rekening van de groepsleraren omdat het schoolbestuur de huidige keuzes voor de aanwending van het lestijdenpakket, niet wil hypothekeren door een tweede functie van vakleerkracht lichamelijke opvoeding. De samenhang binnen het aanbod voor lichamelijke opvoeding verloopt gestroomlijnd.

Als katholieke school die een spiegel wil zijn van de buurt, richt de school ook lestijden voor islamitische godsdienst in. Daardoor werken er in de lagere school twee leerkrachten voor respectievelijk rooms-katholieke en islamitische godsdienst. Om het eventuele aanzuigefect van deze godsdienstkeuze en daardoor een toenemende concentratiegraad tegen te gaan, gelden binnen het inschrijvingsbeleid afspraken, overlegd met de betrokken gemeenschappen.

Om de toenemende vraag naar naschoolse opvang ook inhoudelijk te stofferen vanuit vastgestelde noden, organiseert de school naschoolse sportactiviteiten en huiswerkbegeleiding. Omdat dit kwaliteitsvol gebeurt, zet ze daarvoor leerkrachten in.

Ondersteuning Het schoolbestuur investeert in de aankoop van lestijden beleidsondersteuning om op managementniveau, naast de directeur, een aanvullende, voltijdse functie te creëren samen met de uren zorgcoördinatie en overblijvende lestijden die ze bekomt op basis van de sociaaleconomische status (SES) van de leerlingen. Ze wendt voor deze taak van pedagogisch coördinator beschikbare interne expertise aan, want het betreft de zorgcoördinator die ook enkele jaren directie-ervaring heeft en lesgeeft aan een hogeschool. Zij is verantwoordelijk voor het onderwijskundige beleid, daarin voor het kleuteronderwijs ondersteund door de betrokken zorgleerkracht. Ze rapporteert aan en overlegt met de directeur over het gevoerde en te voeren beleid en heeft het mandaat om te coachen, maar ook om de werking op te volgen en bij te sturen. Daarnaast zijn er frequent en regelmatig vormen van structureel beleidsoverleg voorzien waarbij ook leerkrachten betrokken zijn.

Om de werking van de parallelgroepen en om de invulling van de differentiatiegroepen in de lagere afdeling op elkaar af te stemmen, is er voor iedere groepsleerkracht een vaste lestijd ingeroosterd voor overleg. Dit kan omdat de leerkrachten wekelijks immers twee lestijden klasvrij zijn. Om in de lagere afdeling niveaugroepen voor wiskunde, spelling en technisch lezen structureel te verankeren zet het schoolbestuur zo veel mogelijk SES-lestijden in via de klasgroepen.

Om deze en andere keuzes binnen de onderwijsorganisatie mogelijk te maken, voorziet de school de nodige ondersteuning in tijd, materiaal, professionalisering, begeleiding, opvolging en coaching. Zo volgden de pedagogisch coördinator en de zorgleerkracht een opleiding als taalcoach. Ze fungeren als zodanig binnen een aangezet en gefaseerd professionaliseringstraject op teamniveau.

Hoewel de onderwijsorganisatie vrij stabiel is en vooral gedragen wordt door keuzes die al vele jaren meegaan, legt het team de nodige openheid, samenwerking en vernieuwingsbereidheid aan de dag om ook nieuwe organisatiestructuren mee vorm te geven. Zo zijn er de inspanningen om met het oog op enerzijds de totale persoonlijkheidsontwikkeling en anderzijds de initiatie Frans, de onderwijstijd zo optimaal mogelijk in te delen.

Doeltreffendheid De evaluatie van de wijze waarop de school haar onderwijs organiseert, verloopt doorgaans occasioneel en fragmentarisch, en ze gaat vooral uit van reflectie tijdens overlegmomenten. Een systematische zelfevaluatie van zowel het beleids- als het uitvoeringsniveau moet het dan afleggen tegen de perceptie. Effecten worden dan omschreven en geduid vanuit ervaring. Waar mogelijk, maar nog te weinig gebeurt dat met de nodige onderbouwing. De keuze voor een expliciet onderwijskundig leiderschap kan het beleidsteam met effecten illustreren.

Ontwikkeling Uit de motivering van de keuzes die het schoolbestuur en de school maken om de onderwijsorganisatie uit te bouwen, blijkt een groot responsief vermogen. Ze weten bijvoorbeeld via de wijze waarop het inschrijvingsbeleid en de naschoolse activiteiten vorm krijgen, efficiënt om te gaan met verwachtingen van de buurt, van ouders.

De vanzelfsprekendheid die voortspuit uit de jarenlange traditie van sommige organisatievormen, creëert de nodige veiligheid voor de school en voor de leerkrachten, maar ze belemmert ook wel eens de nood aan kritische reflectie om op basis van nieuwe of veranderde inzichten aspecten van de onderwijsorganisatie bij te sturen.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school werkt vanuit een uitgeschreven en gedragen visie aan de leerbegeleiding. Complementair aan het pedagogisch project stelt dit ideaal het welbevinden van en het respect voor de kinderen centraal om zo tot succeservaringen te komen. Daarmee focust de leerbegeleiding vooral op de klaspraktijk en dus op de rol en de taak van de groepsleraar als eerstverantwoordelijke voor de leerbegeleiding. Dat blijkt ook uit de uitwerking van deze visie in het zorgbeleidsplan. Dat gaat uit van een zorgcontinuüm en het taalbeleidsplan. Dat plan is momenteel een van de hoekstenen van de leerbegeleiding, met doelstellingen op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau, met een aantal acties om tegemoet te komen aan een vernieuwde visie op taalonderwijs en met de omschrijving van hoe de school welke effecten wil meten, wat de doelgerichtheid onderstreept. Een andere hoeksteen van de leerbegeleiding is de herindeling van de parallelklassen in de lagere afdeling, in twee vrij homogene niveaugroepen voor wiskunde en ook voor spelling. Het team verantwoordt deze keuze vanuit de ervaring dat de leerlingen zich zo beter zouden voelen en meer succes ervaren omdat de leerkracht meer en beter kan inspelen op individuele noden en capaciteiten. De leerkracht differentieert binnen haar of zijn niveaugroep vooral in instructie, ondersteuning, tempo of niveau. De leerbegeleiding heeft ook doelgerichte aandacht voor differentiatie naar boven. Zo is er voor hoogbegaafden en kinderen met leervoorsprong wekelijks anderhalf uur 'kangoeroeklas' met uitdagende leercontexten die ze grotendeels zelf vooropstellen.
- Ondersteuning** Heldere procedures, de nodige overlegstructuren, verschillende organisatievormen en twee coördinatie- en coachingfuncties ondersteunen de leerbegeleiding door de leerkrachten. Voorts is de onderwijsorganisatie in eerste instantie afgestemd op de leerbegeleiding. De school investeert zo veel mogelijk SES-lestijden in groepsverkleining wat in de lagere afdeling de herindeling in niveaugroepen mogelijk maakt. Voor de leerkrachten is de uitwerking van de leerbegeleiding transparant en vertrouwd. Dit komt ook door de sterke aansturing, coaching en opvolging van de leerbegeleiding door de zorgcoördinator en de zorgleerkracht kleuteronderwijs die de zorgfuncties invullen. Naast de aanwending van intern aanwezige expertise doet de school een beroep op de deskundigheid van de pedagogische begeleidingsdienst, de scholengemeenschap en, via een stedelijk project, een taalonderwijsondersteunende instelling. Overgangsbesprekingen en informatie uit de volgsystemen moeten zorgen voor een vrij concrete beeldvorming. Om de individuele zorg aan kleuters en leerlingen zo kwaliteitsvol mogelijk te laten verlopen, is het zorgoverleg tussen de groepsleraar en de zorgleerkracht of zorgcoördinator, eventueel versterkt met de knowhow van de medewerker van het Centrum voor Leerlingbegeleiding, de motor. Zowel de hulpvraag van de leraar als de resultaten en of noden van de betrokken leerling zijn richtinggevend om tot afspraken te komen.

- Doeltreffendheid** De inspanningen om het taaldidactisch handelen van leerkrachten te verbeteren, blijken vooral bij de kleuteronderwijzeressen. Ze hanteren al verschillende werkvormen om meer en gerichte interactie te bewerken tussen kleuters. In de lagere afdeling is het traject pas vorig schooljaar opgestart, maar de betrokken leerkrachten reageren alvast enthousiast en gemotiveerd.
- Of de werking met niveaugroepen effectiever is dan met gelijkwaardig samengestelde, heterogene groepen, kan de school niet hard maken. Ze zegt wel een hoger welbevinden van de leerlingen te ervaren, hetgeen dan tot betere resultaten zou moeten leiden.
- De mate waarin geïndividualiseerde zorg doeltreffend blijkt, volgen de groepsleraar en eventueel de zorgcoördinator of de zorgleerkracht van nabij op tijdens de verschillende vormen van overleg.
- Ontwikkeling** De basiszorg – de klaspraktijk – is permanent in ontwikkeling. Zo is het taalbeleidsplan een langetermijntraject dat al vorm krijgt in de kleuterafdeling. Het moet in de komende jaren ook in de lagere afdeling een fundamentele didactische omwenteling bewerken waarbij het accent verschuift van het weliswaar belangrijke technisch-cognitieve luik, naar het nog ondergewaardeerde, maar ook wezenlijke communicatieve luik dat gericht is op taalvaardigheidsontwikkeling. De interesse van de nog niet betrokken leerkrachten in het opgestarte parcours in de lagere afdeling, wijst op de nodige openheid en vernieuwingsbereidheid. De school voorziet en organiseert mogelijkheden opdat teamleden of het hele team zich kan professionaliseren in de leerbegeleiding.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het leiderschap is breed, effectief en efficiënt georganiseerd, stelt doorgaans expliciete verwachtingen en volgt de werking degelijk op. Het team ervaart dit ook als zodanig.
De schoolleiding is de facto in handen van de directeur en de pedagogisch coördinator, die ook instaat voor de zorgcoördinatie. De functiebeschrijvingen bakenen de takenpakketten van de directeur en de pedagogisch coördinator af. Het is voor het team duidelijk en intussen ook vanzelfsprekend dat vooral de pedagogisch coördinator verantwoordelijk is voor het onderwijskundig leiderschap en dat zij dit luik dus ook stuurt, bewaakt en opvolgt, in overleg met de directeur, die zijn eigen taken en de eindverantwoordelijkheid heeft. Voor de kleuterafdeling laat de pedagogisch coördinator zich adviseren en ondersteunen door de zorgleerkracht. Het team draagt deze leiderschapsstructuur.
- Visieontwikkeling** De school weet wat ze wil. Ze wil zich onderscheiden in het onderwijslandschap, met in de nabije omgeving zes basisscholen. Onder meer met doordachte zorginitiatieven, een weloverwogen inschrijvingsbeleid, de permanente investering in de kindbetrokkenheid van ouders, de naschoolse initiatieven en gerichte communicatie via sociale media profileert de school zich als de buurtschool. Hoewel dit profileringsbeleid ook kinderen aantrekt uit de verdere omgeving, zorgt het er volgens de teamleden niet alleen voor dat de populatie op peil blijft, maar dat ze ook taalzwakker wordt. Dit laatste noopt het team tot een grondige omslag van de onderwijskundige visie en aanpak, een langetermijnparcours dat ze nu bewandelt.
- Besluitvorming** Het onderwijskundig beleid krijgt via het tweewekelijkse beleidsoverleg de nodige aansturing. Dan stemmen de directeur, de pedagogisch coördinator en de zorgleerkracht hun aanpak op elkaar af en richten ze de schoolwerking op korte en de lange termijn. De jaarlijkse prioriteiten die met het team werden afgesproken, zijn daartoe een baken. Om nog beter voeling te houden met wat leeft in het team en om de maandelijkse teamvergadering voor te bereiden, komt het representatief samengestelde kernteam vooraf samen. Beslissingen vallen tijdens de teamvergaderingen. Hoewel ze doorgaans niet niveaugebonden verlopen, ervaren de leerkrachten deze vergaderingen als zinvol en functioneel voor hun werk.
Voorts zorgen verschillende vormen van gestructureerd overleg voor een doelgerichte en doeltreffende aanpak op kind-, klas- of schoolniveau. Het multidisciplinaire overleg, het paralleloverleg en de werkgroepen zijn daar voorbeelden van.
- Kwaliteitszorg** De school maakt werk van een kwaliteitszorgbeleid, zonder dat dit systematisch verloopt en volledig is. De pedagogisch coördinator is de centrale figuur. Ze analyseert en interpreteert de resultaten van de gestandaardiseerde tests en de koepelgebonden eindtoets voor het vierde en zesde leerjaar op leerjaar- en schoolniveau, en ook, maar minder uitgesproken, over een langere termijn om zo tendensen te detecteren. Zo nodig leidt dit tot bijstellingen, recent bijvoorbeeld nog voor de schrijfmotoriek. Bovendien maakt het team jaarlijks een sterktezwakteanalyse. In 2012 gebeurde dat aan de hand van een alomvattende bevraging van de schoolwerking. Ze richt de jaarlijkse prioriteitenplanning. De school staat ook open voor extern aangeleverde analyses van toetsen, het beleids- en vernieuwingsvermogen of het vierjaarlijkse tevredenheidsonderzoek bij leerkrachten.

- Talenbeleid** Op initiatief van de stad Genk dat een taalbeleidsproject opzet en daarin ondersteund door een taalonderwijsondersteunende instelling en de scholengemeenschap, stuurt de school het (taal)didactisch handelen van de leerkrachten bij in een gefaseerd traject om uiteindelijk de mondelinge taalvaardigheid van de kinderen te verbeteren. Er lopen acties op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau die in de kleuterafdeling al gevorderd, en in de eerste graad al aangezet zijn.
De school geeft ook een halve lestijd Franse taalinitiatie vanaf de laatste kleuterklas.
- GOK- en zorgbeleid** Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.
De school heeft een duidelijke visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Ze formuleert hiervoor operationele doelen op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau. Er is ook afstemming met het beleid van de scholengemeenschap. De vooropgestelde doelen en de daaraan gekoppelde acties sluiten aan bij de noden van de leerlingen.
De schoolorganisatie faciliteert het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
De acties op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau die de school uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen.
Het hele team kent de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Op schoolniveau de werkelijkheidsgerichte benadering van het wiskunde-onderwijs.
- De wijze waarop de kleuteronderwijzeressen via een ingrijpend bijgestuurde didactiek aan taalvaardigheidsonderwijs doen vanuit een schooleigen visie op talenbeleid.
- De thematische benadering van leerinhouden in de kleuterafdeling die aansluit bij de leef- en de belevingswereld van de kleuters en onderwijs levensecht maakt.
- In de lagere afdeling, het consequent en adequaat uitvoeren van het leerplan wiskunde vanuit de schoolvisie.
- De evaluatie die in de lagere afdeling voor Nederlands de meeste, en voor wiskunde alle leerdomeinen bestrijkt, en die doorgaans valide en betrouwbaar is.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doelgerichte, ondersteunende, doeltreffende en op ontwikkeling gerichte benadering van de leerbegeleiding.
- De ouderbetrokkenheid in functie van de totale ontwikkeling en meer specifiek de leerbegeleiding.
- De beeldvorming van kleuters die de volledige persoonlijkheidsontwikkeling bestrijkt.
- De doelgerichte, ondersteunende, doeltreffende en op ontwikkeling gerichte benadering van de onderwijsorganisatie.
- In de lagere afdeling de differentiatie op systeemniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- De inzet van iedereen, de openheid en de vernieuwingsbereidheid.
- De efficiënte en effectieve leiderschapsstructuur.
- De sterk visiegerichte werking en de grote gezamenlijke doelgerichtheid.
- De aanzet om vanuit analyse van outputgegevens en vanuit reflectie te investeren in de borging en de verbetering van de onderwijskwaliteit.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Op schoolniveau de afstemming van en afspraken over streefwoordenschat.
- In de kleuterafdeling de aansturing van het aanbod vanuit de leerplandoelen en de bewaking van de volledigheid.
- In de lagere afdeling de doelgerichte aanpak van het leerdomein spreken en van het bevorderen van de mondelinge taalvaardigheid van de leerlingen.
- In de lagere afdeling de doorgaande lijn in de visualisering van sommige leerinhouden of leerprocessen aan de klaswanden en afspraken over welke wandplaten waar en wanneer in het klasbeeld aanwezig zijn.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ludo Coenen de inspecteur-verslaggever	Rudi CLAES de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	